T.C.
SAMSUN
2. İDARE MAHKEMESİ

**ESAS NO** : 2023/1245
**KARAR NO** : 2024/164

**DAVACI** :
**VEKİLİ** : AV. GONCA SAMANCI
E-Tebligat:[16276-72954-92055]UETS

**DAVALI** : VALİLİĞİ
**VEKİLİ** : AV.
E-Tebligat:[ ]UETS

**DAVANIN ÖZETİ** :Davacı tarafından; İli, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli idari destek görevlisi olarak görev yapmakta iken yaşlılık aylığı almaya hak kazandığından bahisle hizmet sözleşmesinin sona erdirilmesine ilişkin olarak tesis edilen 20.09.2023 tarih ve sayılı işlemin; hukuka ve mevzuata, eşitlik ilkesine ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

**SAVUNMANIN ÖZETİ** :5510 sayılı Kanun ve Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların Ek 9. maddesi uyarınca davacının hizmet sözleşmesinin, yaşlılık aylığına hak kazanmış olması nedeniyle sona erdirildiği, yapılan işlemlerin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

## TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Samsun 2. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek gereği görüşüldü:

**Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının**; **"Çalışma hakkı ve ödevi" başlıklı 49. maddesinde**, "*Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.*" hükmüne yer verilmiştir.

**657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun** 4. maddesinin "Geçici Personel" başlıklı (mülga) **(C) fıkrasında**; *geçici personel, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde, sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimseler* olarak tanımlanmış, **ikinci paragrafta**; "*Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir.*" *düzenlemesine yer verilmiş iken, 01.02.2018 tarihinde kabul edilen Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair 7079 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası yürürlükten kaldırılmış, mülga (C) fıkrasında yer verilen hükümlere benzer aşağıdaki hükümler 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına eklenmiş olup, anılan hükümler; "Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde (...) sözleşme ile çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir. **Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun***


UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jUucWgE - tq+fILx - V7+BB7B - p+qAOA= ile erişebilirsin

***kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.***" şeklindedir.

Söz konusu değişikliğin yapıldığı 7079 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen Geçici 43. maddede de, "*Kamu kurum ve kuruluşlarında 4/12/2017 tarihi itibarıyla, adam/ay esasına göre kısmi süreli çalıştırılmakta olanlar ile saat ücreti karşılığı çalışmakta olanlar hariç olmak üzere* ***bu Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrası kapsamında tahsis edilmiş geçici personel pozisyonlarında çalışmakta olanlar, pozisyonlarının tahsis edildiği teşkilat ve birimde, halen yürütmekte oldukları hizmetleri aynı şekilde yerine getirmeye devam etmek üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında ihdas edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca geçirilirler.*** *(...)* ***4 üncü maddenin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan sözleşmeli personel pozisyonlarına atananların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez.***" düzenlemesi yer almaktadır.

30.03.2018 tarihli ve 30376 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 26.03.2018 tarihli ve 2018/11587 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesiyle **Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslara** eklenen **ek 9. maddesinde**," *24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde özelleştirme programına alınan kuruluşların (iştirakler hariç) kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde veya diğer sebeplerle bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla İş Kanunu hükümlerine tabi daimi işçi statüsünde istihdam edilen ve 4046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesine göre nakil hakkı bulunmayan personelden iş sözleşmesi özelleştirme tarihinden önce kamu tarafından veya özelleştirme tarihinden sonra özel sektör tarafından kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde sona erdirilenler 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilir. (...) Söz konusu personelden; yükseköğrenim mezunu olanların "idari büro görevlisi" unvanlı pozisyonlara, diğerlerinin ise "idari destek görevlisi" unvanlı pozisyonlara atama teklifleri yapılır (...) Bu madde kapsamında istihdam edilecek personelin sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir.*" düzenlemesine, **geçici 11. maddesinin 3. fıkrasında da,** "*657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan bu madde uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına atananların sözleşmeleri, 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte sona erer. Söz konusu tarih kurumlarınca Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından talep edilir.*" düzenlemesine yer verilmiştir.

26.01.2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 7433 sayılı Kanunla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen **geçici 48. madde ile** kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlara memur kadrolarına atanma hakkı tanınmıştır.

03.03.2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve kamuoyunda *EYT olarak bilinen* 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 95. maddede, " **Bu maddenin yürürlük**



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jUucWgE - tq+fILx - V7+BB7B - p+qAOA= ile erişebilirsin

**tarihinden sonra aylık bağlanması için talepte bulunanlardan** 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 2925 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi ve 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesi hükümlerine göre **yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanırlar.** Bu fıkra esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez." düzenlemesine yer verilerek ilgililerin diğer şartları taşımaları durumunda yaş koşulu aranmadan talepleri halinde emekli olabilmelerine olanak tanınmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının başka bir kurumda işçi statüsünde çalışmakta iken anılan kurumun özelleştirilmesi üzerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun (mülga) 4/C maddesi kapsamında geçici personel olarak davalı idare bünyesinde istihdam edildiği, akabinde 02.04.2018 tarihinde 7079 sayılı Kanunla getirilen düzenleme kapsamında 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine istinaden sözleşmeli personel statüsüne geçirildiği, İli, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde sözleşmeli idari destek görevlisi olarak çalışmakta iken, 7433 sayılı Kanun kapsamında kadroya geçmek istediğine yönelik herhangi bir isteğinin olmaması üzerine, EYT düzenlemesi kapsamında yaş dışındaki emeklilik şartlarını tasıvan 4/B'li personelin istihdamlarına son verilmesi gerektiğinden bahisle 20.09.2023 tarih ve sayılı işlem ile emekliye sevk edilmesi üzerine, bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince, özelleştirme uygulamaları kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun mülga 4. maddesinin (C) fıkrası kapsamında geçici personel olarak istihdam edilenlerin, 01.02.2018 tarihinde kabul edilen 7079 sayılı Kanunun 18. maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 43. madde uyarınca anılan Kanunun 4. maddesinin (B) fıkrası kapsamında ihdas edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirildikleri, **bu kapsamda (özelleştirme uygulamaları nedeniyle) sözleşmeli personel pozisyonuna geçirilenlerin ancak sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilebilecekleri, bir başka ifadeyle emekliliğe hak kazandıkları tarihte istihdamlarına son verileceği anlaşılmaktadır.**

Aynı zamanda 26.01.2023 tarihli değişiklikle 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 48. madde ile sözleşmeli personelin başvurması halinde memur kadrosuna geçirilmesine olanak tanınmış, 03.03.2023 tarihinde 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 95. madde ile de yaş koşulu dışındaki diğer şartların sağlanması ve talep edilmesi halinde erken emeklilik imkanı getirilmiştir. Bu kapsamda talepte bulunmayanların diğer emeklilik şartlarını sağlamalarının doğrudan emekli edilmeleri sonucunu doğurmadığı, bu haktan yararlanıp yararlanmamak noktasında ilgililerin tercih hakkı bulunduğu, görevine devam etmek isteyenler yönünden resen emeklilik işlemleri yapılmasının söz konusu olmadığı görülmektedir.

Bakılan olayda, sözleşmeli idari destek görevlisi olarak görev yapan davacı, 03.03.2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında (EYT olarak bilinen) yaş koşulu aranmaması sebebiyle emekliliğe hak kazandığından bahisle sözleşmesi sona erdirilerek resen emekli edilmiştir.

Bu itibarla, işbu uyuşmazlık, 7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında ilgililere tanınan emeklilik hakkının, davacı için talep aranmaksızın uygulanıp uygulanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

Hukuk devleti ilkesinin ön koşullarından biri olan "hukuk güvenliği" ile kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanması, bu suretle hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, önceden oluşmuş hukuksa



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jUucWgE - tq+fILx - V7+BB7B - p+qAOA= ile erişebilirsin

durumların, sonradan yapılacak işlemlerle değiştirilmesi, hukuktan beklenen güvenle bağdaşmayacaktır.

Hukukun üstünlüğünün egemen olduğu bir devlette hukuk güvenliğinin sağlanması hukuk devleti ilkesinin yerine getirilmesi için zorunlu koşullardandır. Yapılan düzenlemelerde istikrar, belirlilik ve öngörülebilirlik göz önünde bulundurularak hukuki güvenlik sağlanır. Hukuki güvenlik normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. (Anayasa Mahkemesinin 26.12.2013 tarihli ve E.2013/67, K2013/164 sayılı kararı)

Doktrinde hukuki güvenlik ilkesinin gerekleri de şu şekilde sıralanmıştır:

**1- Devlet faaliyetleri, önceden öngörülebilir, tahmin edilebilir olmalıdır.**

2- Devlet faaliyeti, önceden hukuk kurallarıyla düzenlenmiştir.

3- Hukuk düzeninde mümkün olduğunca hukuki istikrar sağlanmalıdır.

4- İdarenin tek yanlı işlem yapma üstünlüğüne karşı, güvence niteliğindeki kurallarla (bireylere katılma, dinleme ve savunma hakkı gibi haklar tanınarak) birey ile idare arasında denge sağlanmalıdır.

**5- İdare, bireyin haklı beklentilerine uygun davranmalıdır.**

6-Yasal düzenlemelerde hukuka ve devlete olan güveni zedeleyici hususlardan kaçınılmalıdır.

7- Devlet kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirilebilmesi için hukuk güvenliğinin sağlandığı bir hukuk devleti yaratmalıdır. (Prof Dr. Bahtiyar Akyılmaz, Prof. Dr. Murat Sezginer, Doç. Dr. Cemil Kaya- Türk İdare Hukuku - Ankara 2009, 5.130.131)

***İlgili mevzuat hükümleri ve dava konusu uyuşmazlık birlikte değerlendirildiğinde;***

7438 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 95. madde ile tanınan erken emeklilik hakkının tercihe bağlı istisnai bir hak olarak sonradan yapılan söz konusu düzenleme ile getirildiği, bu emeklilik hakkından yaş koşulu dışındaki diğer koşulların sağlanması halinde **ancak talep edilmesi üzerine faydalanılabileceği,** bu yönde bir talepte bulunmayanların ise resen emekli edilmelerinin mümkün olmadığı, sözleşmeli personel pozisyonuna atananların o anki koşullara göre emekliliğe hak kazanacakları tarihi esas almak suretiyle çalışma sürelerini planladıkları, davacının da bu kapsamda haklı bir beklentisinin oluştuğu, **bu itibarla erken emeklilik talebi/isteği olmayan** sözleşmeli personelin aleyhe olacak şekilde sonradan yapılan düzenlemeye tabi tutulmasının hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkesine aykırı olduğu, aynı zamanda anayasal bir hak olan çalışma hakkının önüne geçilerek bu yönde bir kısıtlama getirilemeyeceği sonuç ve kanaatine varılmaktadır.

Diğer taraftan, dava konusu işlemin, 26.01.2023 tarihli değişiklik ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 48. maddeye istinaden sözleşmeli personele tanınan memur kadrosuna geçiş hakkından yararlanmayan personelin EYT yasası kapsamında resen emekliye sevk edilmesi sonucunu doğurduğu görülmekte olup, memur kadrosuna geçmeyen personel resen emekli edileceklerini biliyor olsalar idi resen emekliye sevk edilememek adına tercihlerini memur kadrosuna geçirilme yönünde kullanabilecekken, söz konusu EYT düzenlemesinin sonradan yürürlüğe girmesi nedeniyle memur kadrosuna geçme hakkını da kullanamayacaklarından bu durumun sözleşmeli personel iken memur kadrosuna geçenler ile memur kadrosuna geçmeyenler arasında adaletsizlik oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görev yapan davacının, dava konusu işlem tarihinde sözleşmeli personel pozisyonuna geçirildiği tarihte tabi olduğu emeklilik şartlarını sağlamadığı anlaşıldığından, 7438 sayılı Kanun uyarınca sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandığından bahisle emekliye sevk edilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan; Anayasa'nın 125. maddesi gereğince; yapılan yargılama neticesinde hukuka aykırılığı saptanan işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal haklarının hak ediliş tarihlerinden itibaren ayrı ayrı işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jUucWgE - tq+fILx - V7+BB7B - p+qAOA= ile erişebilirsin

T.C.
SAMSUN
2. İDARE MAHKEMESİ

**ESAS NO** : 2023/1245
**KARAR NO** : 2024/164

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **iptaline,** bu işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal haklarının hak ediliş tarihlerinden itibaren ayrı ayrı işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya **ödenmesine,** karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücreti ile aşağıda dökümü yapılan 628,10-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücreti avansının talep edilmemesi hâlinde kararın kesinleşmesinden sonra resen davacıya iadesine, kararın tebliğinden itibaren **30 gün** içinde **Samsun Bölge İdare Mahkemesi** nezdinde **istinaf** kanun yolu açık olmak üzere, 22/02/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye |
|---|---|---|
| ALTAR GÖKÇİMEN | HÜLYA ZENGİN | EMRE DEMİREL |
| 103141 | 195262 | 216724 |

| YARGILAMA GİDERLERİ | : | |
|---|---|---|
| Başvurma Harcı | : | 269,85 TL |
| Karar Harcı | : | 269,85 TL |
| Vekalet Harcı | : | 38,40 TL |
| Posta Gideri | : | 50,00 TL |
| TOPLAM | : | 628,10 TL |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jUucWgE - tq+fILx - V7+BB7B - p+qAOA= ile erişebilirsin